

zo sport Nederland

Trends en ontwikkelingen in
sportdeelname (2013-2019)

voorwoord

We winnen veel met sport. En dat moeten we blijven doen. Niet alleen in goede tijden, maar juist ook als het moeilijk wordt. De coronacrisis heeft onze wereld op zijn kop gezet. We leven nu in 2020 in een nieuwe werkelijkheid vol uitdagingen, ook voor de sportwereld.

Uit recent onderzoek blijkt dat na de invoering van de coronamaatregelen heel veel mensen minder zijn gaan sporten, met name kinderen. We staan voor de uitdaging om de sport weer overeind te krijgen en volop in de benen te houden. Juist nu, want sport is onmisbaar voor onze gezondheid en weerbaarheid. Ook mentaal. Dat vereist creativiteit, solidariteit en aanpassingsvermogen.

Om te zorgen dat we Nederland sterker blijven maken met de kracht van sport, moeten er in de nabije toekomst keuzes worden

gemaakt. Keuzes waarbij cijfers en inzichten over de sport- en beweegdeelname een onmisbare basis vormen. In dit rapport vind je de laatste ontwikkelingen in de sportdeelname in Nederland van 2013 tot en met 2019. Deze rapportage is daarmee de laatste indicator van sportdeelname in de 'oude' werkelijkheid, nog zonder corona.

Een ijkpunt dat waarschijnlijk nog lang gebruikt zal worden om toekomstige cijfers uit de nieuwe werkelijkheid aan te relateren. Ik ben daarom erg blij met dit heldere rapport en laten we elkaar uitdagen om de cijfers van 2019 weer snel te bereiken en zelfs te overtreffen.

Anneke van Zanen-Nieberg

Voorzitter NOC*NSF

validatie van gegevens

Sporters

De sporters in deze rapportage zijn gemeten door middel van de NOC*NSF Sportdeelname Index (SDI). Sinds 2013 wordt de sportdeelname maandelijks gemeten onder Nederlanders van vijf tot en met tachtig jaar. De SDI is gebaseerd op de Richtlijnen voor Sportdeelname Onderzoek (RSO). Sporters zijn mensen die gedurende één maand of langer vier keer of vaker hebben gesport. De woordelijke afwijking van de RSO is dat in deze rapportage de term sporters wordt gebruikt voor wekelijkse sporters (vierkeer per maand of vaker) in plaats van maandelijks sporters (minimaal één keer per maand), zoals beschreven in de RSO.

Leden

De ledencijfers in deze rapportage zijn aangeleverd door de sportbonden die aangesloten zijn bij NOC*NSF. Jaarlijks leveren de sportbonden data aan over hun leden. Deze wordt verwerkt in het *Kennis Informatie Systeem Sport (KISS)*.

Leden zijn niet altijd actieve sporters, maar ook bijvoorbeeld bestuursleden, scheidsrechters en trainers die zelf niet actief sporten. De leden aantallen zijn daardoor niet gelijk aan de aantallen frequente sporters.

De ledencijfers van de Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie en Gehandicaptensport Nederland zijn in deze rapportage alleen meegenomen in het totaaloverzicht op pagina 7. In alle verdere uitsplitsingen in dit rapport zijn deze ledencijfers niet meegenomen. De ledencijfers van deze sportbonden zijn zeer gevoelige gegevens, die niet openbaar gepubliceerd mogen worden..

Vergelijking sporters en leden

Sporters en leden worden in deze rapportage vergeleken. Om dit te kunnen doen, wordt er net als bij de sportdeelnamecijfers gebruik gemaakt van de leeftijdscategorie vijf tot en met tachtig jaar. Daarnaast zijn de sporten en sportbonden samengevoegd tot een bijbehorende sportcategorie van de RSO sporten. Als een sport en sportbond niet gekoppeld kunnen worden aan een van de sportcategorieën van de RSO sporten, dan zijn deze niet meegenomen in de vergelijking.

verwijst naar een "Wist je dat" en bevat een feitje.

Verwijst naar een "Bevinding" die bij de desbetreffende grafiek of tabel hoort.

validatie van gegevens

Vergelijking 2013 en 2019

De afgelopen jaren is een aantal nieuwe sportbonden lid geworden van NOC*NSF, waardoor de ledengegevens over 2013 van een aantal sportbonden ontbreken. Als dit zo is, dan wordt hiernaar verwezen in de tekst. Daarnaast zijn er vanuit de RSO een aantal sporten veranderd of bijgekomen in de periode 2013 - 2019. Zo is de categorie fitness door toenemende populariteit bijvoorbeeld opgedeeld in: fitness individueel (binnen), fitness in een groep (binnen) en fitness (buiten). Als dit zo is, wordt hiernaar verwezen in de tekst.

De belangrijkste onderliggende databronnen voor dit rapport zijn de leden- en lidmaatschapscijfers van sportbonden aangesloten bij NOC*NSF en de maandelijkse Sportdeelname Index uitgevoerd

door Ipsos in opdracht van NOC*NSF. Het rapport dient als bron van informatie voor en over de hele sportbranche van Nederland. Het toont zowel de ontwikkeling van het aantal actieve sporters als de ontwikkeling van leden en lidmaatschappen bij de sportbonden aangesloten bij NOC*NSF.

Voor meer informatie over deze rapportage of de NOC*NSF dienstverlening rondom Sportdeelname data- en onderzoek aan sportbonden en gemeenten, kan contact worden opgenomen met NOC*NSF via KISS@nocnsf.nl (o.a. de Sportdeelname Index en Kennis Informatie Systeem Sport (KISS)).

inhoud

Voorwoord	2		
Validatie van gegevens	3		
1. Stand van het land	6		
1.1 Sporters en leden in de 12 provincies	7		
2. Ontwikkelingen sporters en leden	8		
2.1 Het aantal sporters stabiliseert	9		
2.2 Het aantal leden en lidmaatschappen neemt licht af	10		
2.3 Het aantal sporters buiten verenigingsverband neemt toe	11		
3. Demografische ontwikkelingen	12		
3.1 Ontwikkelingen per leeftijdscategorie	13		
3.1.1 Jeugd sport meer in verenigingsverband	13		
3.1.2 Groei sportdeelname stabiliseert	14		
3.1.3 Ledenaantallen nemen licht af	15		
3.2 Mannen sporten meer in verenigingsverband dan vrouwen	16		
3.2.1 Meisjes sporten minder in verenigingsverband	17		
3.3 Sportdeelname hoger onder Nederlanders met een hoog opleidingsniveau	18		
3.4 Verschil in sportdeelname laag en hoog inkomen stabiliseert	18		
4. Geografische ontwikkelingen	19		
4.1 Ontwikkelingen per provincie	20		
4.1.1 Hoogste percentage sporters in Friesland	20		
4.1.2 Hoogste percentage leden in Overijssel	20		
4.1.3 Grootste verschil tussen sporters en leden in Limburg	21		
4.2 Lokale marktpotentie	22		
4.2.1 Gemeente Vaals	22		
4.2.2 Vergelijkbare buurten	23		
4.2.3 Sportbonden in vergelijkbare buurten	24		
4.2.4 Lokale marktpotentie	26		
4.2.3 Kanttekening	26		
5. Ontwikkelingen in de sport	27		
5.1 Welke sporten worden het meest beoefend?	28		
5.1.1 Voetbal en zwemsport populair onder jeugd (5 t/m 18 jaar)	29		
5.1.2 Fitness en wandelsport onverminderd populair onder volwassenen (19 t/m 80 jaar)	30		
5.2 Top 10 grootste sportbonden onveranderd	31		
5.2.1 Top 10 ledenaantallen sportbonden onder jongens en meisjes (0 t/m 18 jaar)	32		
5.2.2 Top 10 leden sportbonden volwassenen (18 t/m 95 jaar)	33		
5.2.3 Groeiende Sportbonden	34		
5.2.4 Dalende ledenaantallen bij sportbonden	35		
5.3 Meer sportbeoefenaars dan leden	36		
6. Ontwikkelingen van bij bonden aangesloten verenigingen	39		
6.1 Aantal sportverenigingen daalt	40		
Bijlagen	41		
Bijlage 1: Sporters, leden, lidmaatschappen en sportfrequentie per jaar	42		
Bijlage 2: Percentage sporters en leden per leeftijdscategorie	43		
Bijlage 3: Aantal sporters en leden per leeftijdscategorie	43		
Bijlage 4: Percentage sporters en leden (5 - 80 jaar) per provincie	44		
Bijlage 5: Aantal verenigingen per sportbond	45		
Colofon	48		

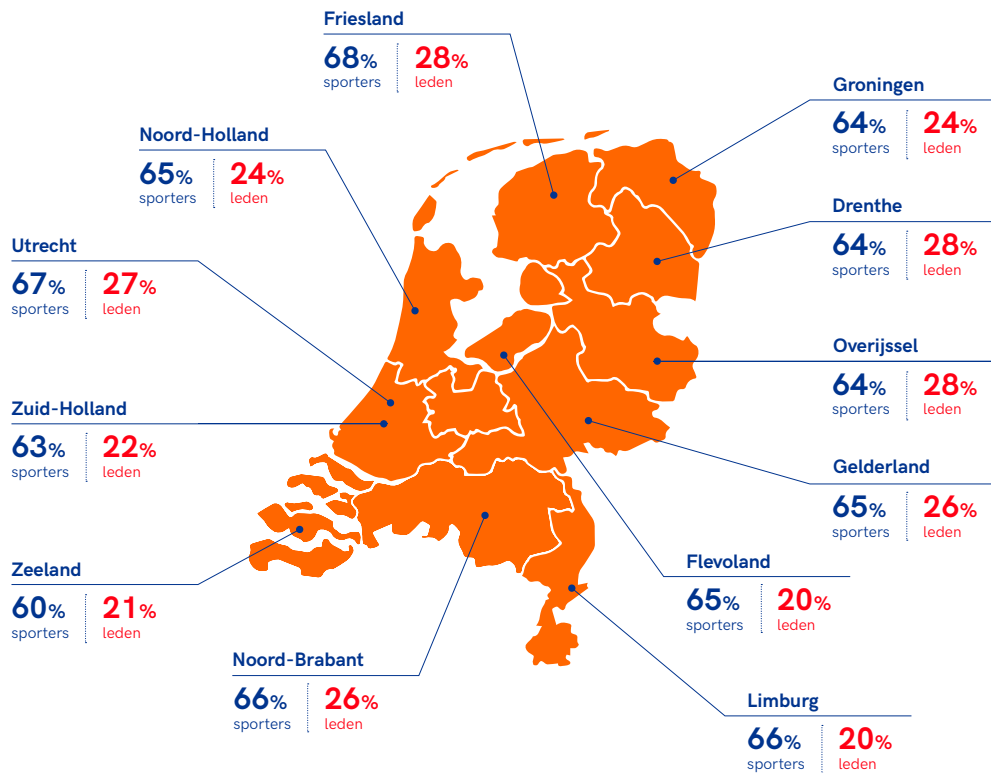

1. stand van het land

1.1 Sporters en leden in de 12 provincies

Landelijke data:

10,2 mln

wekelijkse sporters

11,3 mln

maandelijkse sporters

4,3 mln

leden

5,2 mln

lidmaatschappen

23.000

verenigingen

76

sportbonden

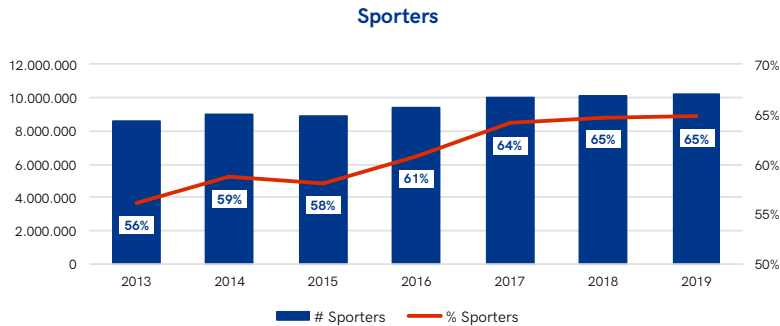

2. ontwikkelingen sporters en leden

2.1 Het aantal sporters stabiliseert

Peiljaar	Gemiddelde maandelijkse sportfrequentie
2013	7,1
2014	7,9
2015	7,8
2016	8,1
2017	8,8
2018	9,1
2019	9,0

Vergelijking 2013 en 2019:

- Het aantal sporters is gestegen met 1,6 miljoen.
- Het percentage sporters is gestegen met 8,7 procent.

Vergelijking 2018 en 2019:

- Het aantal sporters is gestegen met 70.000.
- Het percentage sporters is gestegen met 0,1 procent.

Bevindingen

In 2019 hebben 10,2 miljoen Nederlanders gedurende een maand of langer minimaal één keer per week gesport. Dit is ongeveer 65 procent van de Nederlandse bevolking van vijf tot en met tachtig jaar. Het aantal sporters en de sportfrequentie is na een flinke stijging tussen 2013 en 2017 gestabiliseerd. Nederland sportte in 2019 gemiddeld 9,0 keer per maand.

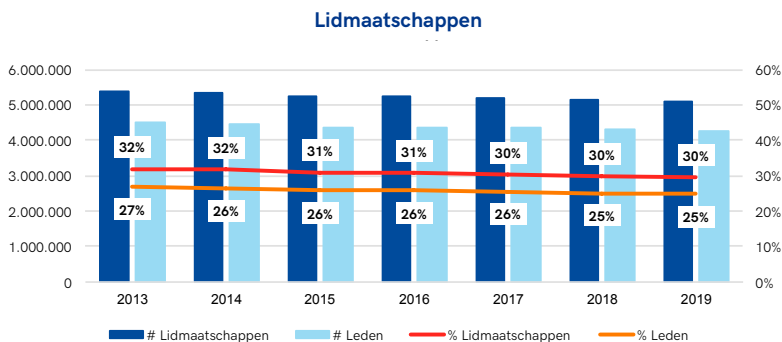
Wist je dat

In 2019 in de maanden maart, april en mei de meeste mensen sport beoefenden.

In 2019 in juni de mensen gemiddeld het vaakst hebben gesport. Dit is veranderd ten opzichte van 2018, toen werd er in augustus het vaakst gesport.

2.2 Het aantal leden en lidmaatschappen neemt licht af

Vergelijking 2013 en 2019:

- Het aantal leden is met 220.200 leden afgenomen
- Het aantal lidmaatschappen is met 271.000 afgenomen

Vergelijking 2018 en 2019:

- Het aantal leden is met 46.000 leden afgenomen
- Het aantal lidmaatschappen is met 41.600 afgenomen

Bevindingen

In 2019 waren 4.270.000 leden lid bij één of meerdere bij NOC*NSF aangesloten sportbonden. Een lid kan meerdere lidmaatschappen hebben, bijvoorbeeld bij meerdere bonden of bij dezelfde bond. De 4,3 miljoen unieke leden hadden in 2019 samen een totaal van 5,1 miljoen lidmaatschappen bij de sportbonden aangesloten bij NOC*NSF. Het aantal leden en lidmaatschappen blijft jaarlijks afnemen.

Wist je dat

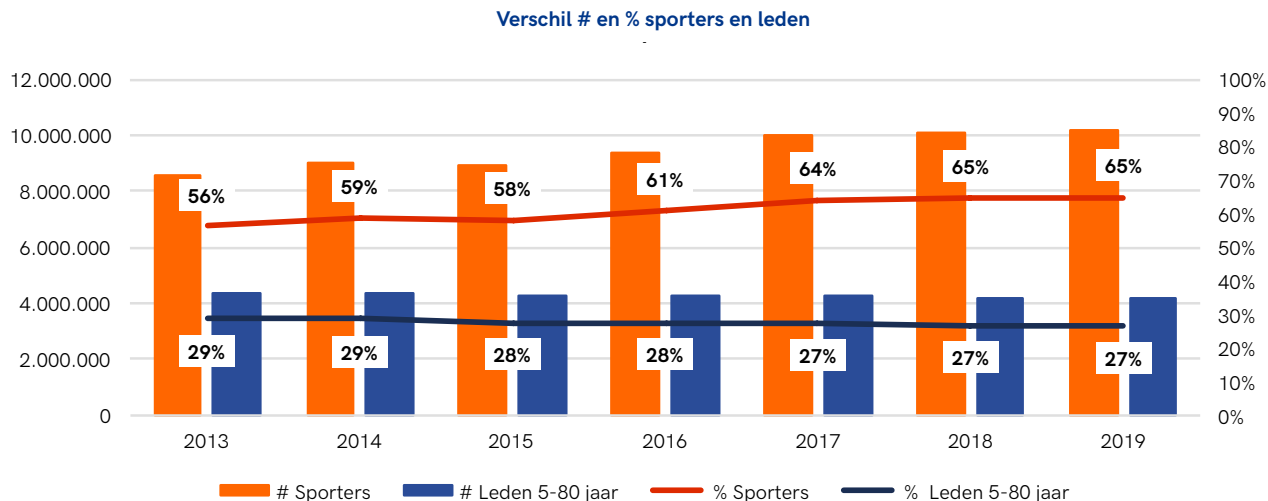
653.476 leden zijn in 2019 lid bij twee of meer sportbonden. Deze zogenaamde multi-leden komen bij alle sportbonden voor.

De 4 bonden met het meeste aantal multi-leden zijn:

- Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (182.444)
- Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond (170.975)
- Sportvisserij Nederland (144.064)
- Nederlandse Golf Federatie (127.315).

2.3 Het aantal sporters buiten verenigingsverband neemt toe

Bevindingen

Het aantal sporters is ruim twee keer zo hoog als het aantal leden. Dat betekent dat het marktaandeel van de sportbonden in 2019 iets minder was dan vijftig procent. Door de jaren heen neemt het percentage leden minimaal af, terwijl het percentage sportdeelname stijgt.

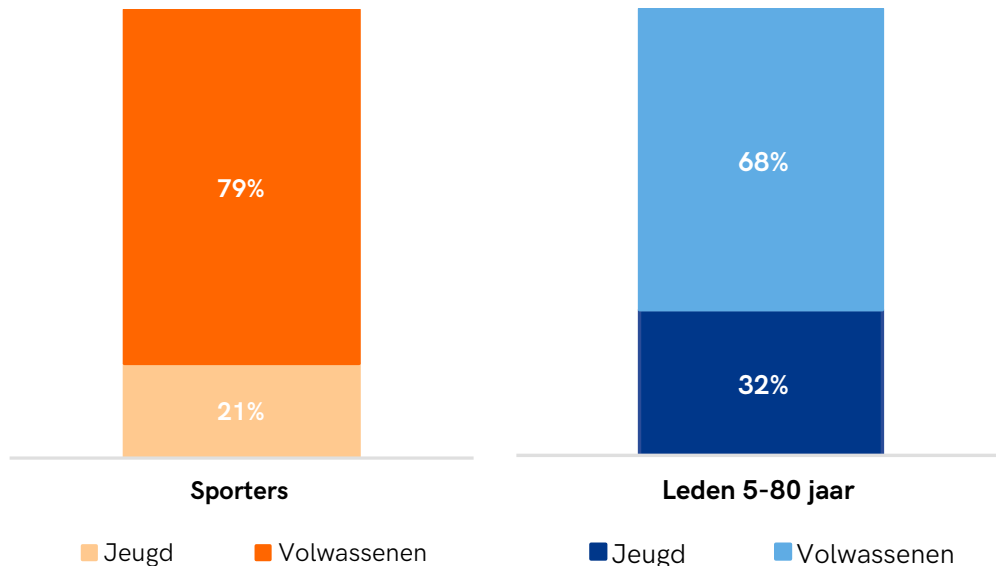

3. demografische ontwikkelingen

3.1 Ontwikkelingen per leeftijdscategorie

3.1.1 Jeugd sport meer in verenigingsverband

Verhouding jeugd en volwassenen

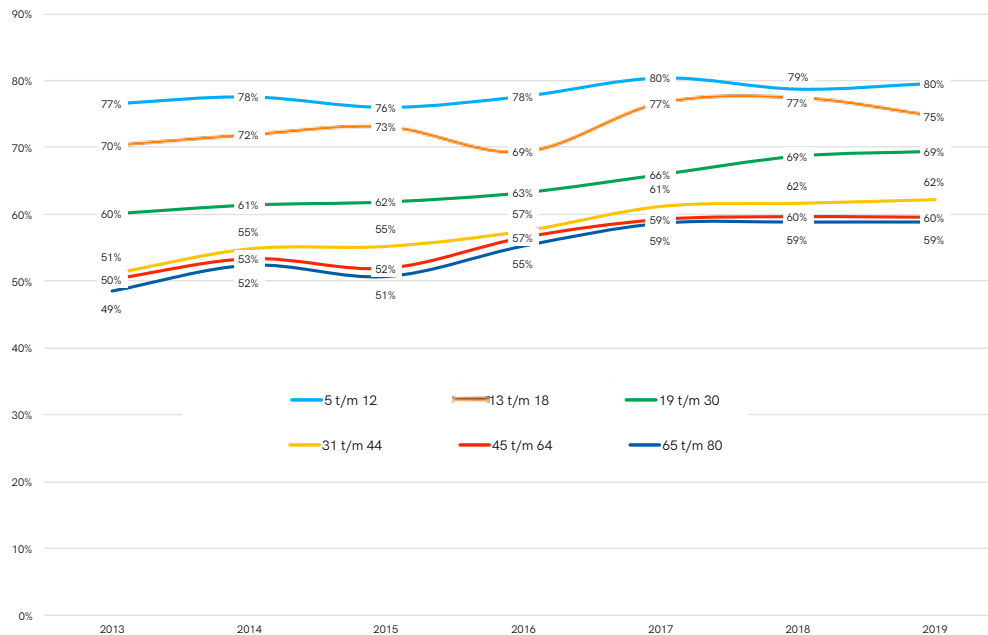
Bevindingen

Ongeveer één op de vijf sporters komt uit de categorie jeugd (vijf tot en met achttien jaar). Dat terwijl één derde van de leden in die categorie valt. Dit betekent dat jeugd meer in verenigingsverband sport dan volwassenen (negentien tot en met tachtig jaar).

3.1.2 Groei sportdeelname stabiliseert

Trend percentage sporters per leeftijdscategorie

Jeugd

2018 **10,2**
sporten per maand

2019 **9,8**
sporten per maand

Bevindingen

Van 2013 tot 2017 is er, vooral onder volwassenen vanaf negentien jaar, een sterke stijging in sportdeelname te zien. Sinds 2017 is de sportdeelname gestabiliseerd. Voor de jeugd tot en met achttien jaar geldt een kleine schommeling. Met name binnen de leeftijdscategorie dertien tot en met achttien jaar is in 2019 een lichte daling te zien van twee procent.

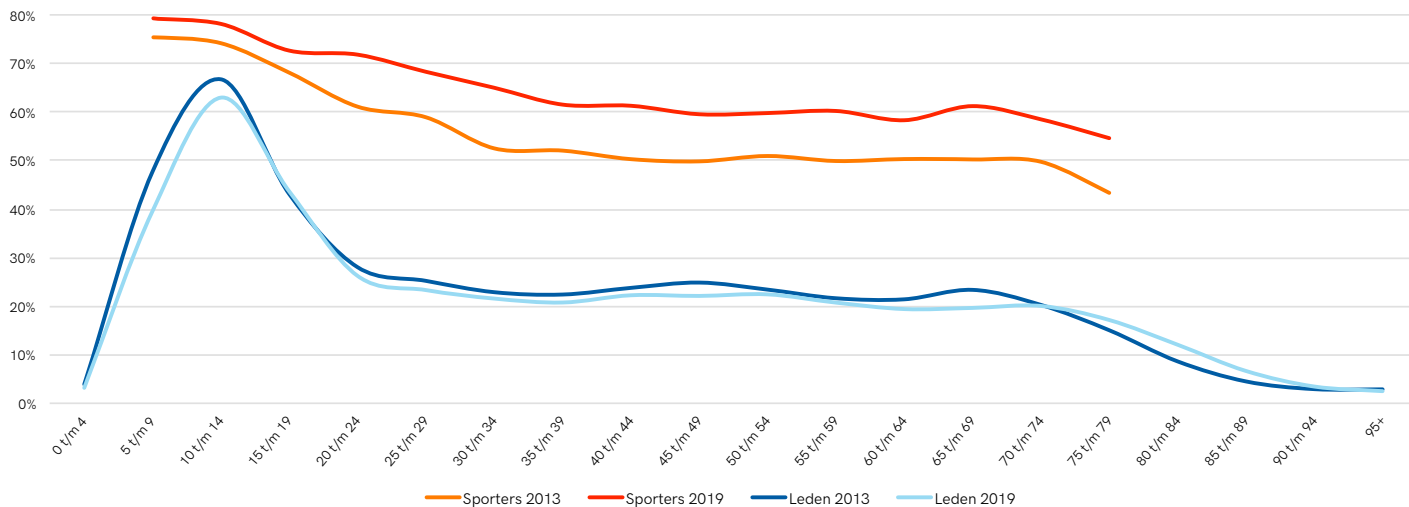
Wist je dat

Jeugd nog nooit zo vaak heeft gesport als in 2018. Gemiddeld 10,2 keer per maand! In 2019 is dit gemiddelde weer iets gedaald. De jeugd sportte in 2019 gemiddeld 9,8 keer per maand.

3.1.3 Ledenaantallen nemen licht af

Sport- en ledenpercentage per leeftijdscategorie (2013 - 2019)

Bevindingen

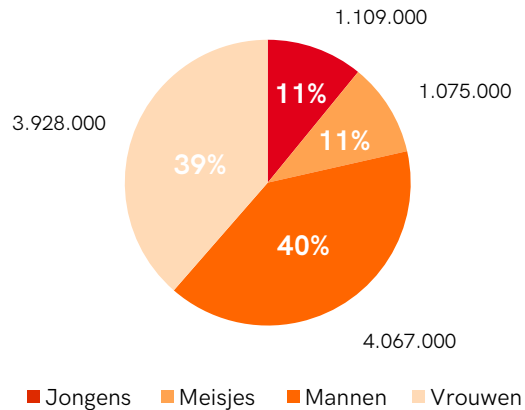
Binnen de leeftijdscategorie vijf tot en met negen jaar zijn de meeste sporters actief. Het aantal verenigingsleden daarentegen, ligt het hoogst in de categorie tien tot en met veertien jaar. Daarna volgt een sterke daling. Tussen de vijftientwintig en zeventig blijft het ledenpercentage stabiel.

De trend voor zowel het aantal leden als het aantal sporters vertoont gelijkenissen met 2013. Opvallend is wel dat ten opzichte van 2013 de Nederlandse bevolking in 2019 meer sport en tot latere leeftijd lid blijft.

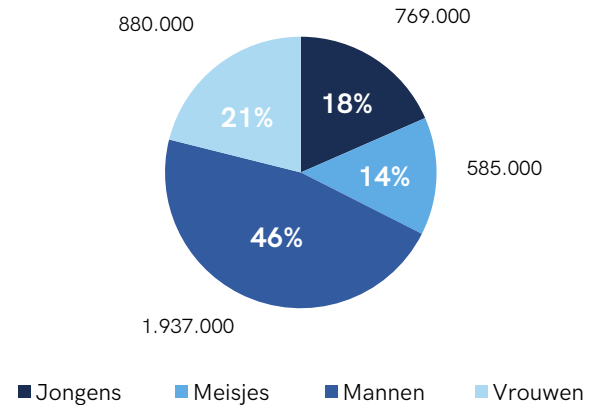

3.2 Mannen sporten meer in verenigingsverband dan vrouwen

Verdeling geslacht en leeftijd (sporters)

Verdeling geslacht en leeftijd (leden)

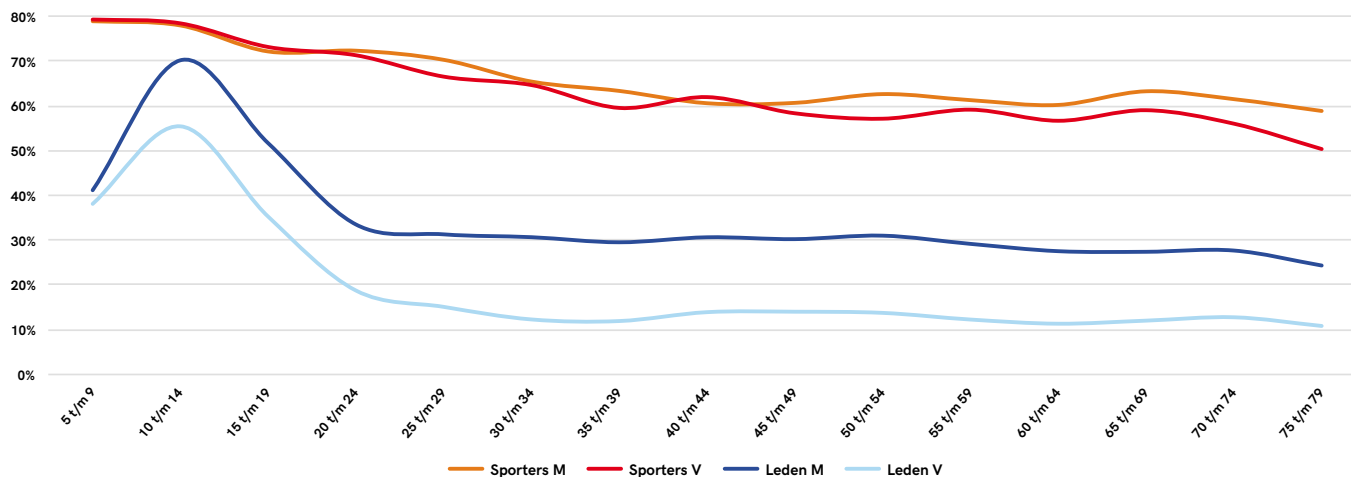
Bevindingen

Het grootste verschil tussen de gegevens van sporters en leden, zien we bij de categorie vrouwen (negentien tot en met tachtig jaar). Negenendertig procent van alle sporters zijn vrouwen van boven de achtien terwijl maar eenentwintig procent van de leden in die categorie valt.

3.2.1 Meisjes sporten minder in verenigingsverband

Vergelijking geslacht sport- en ledenpercentage per leeftijdscategorie

Bevindingen

Er is per leeftijdscategorie weinig verschil tussen vrouwelijke en mannelijke sporters zichtbaar. Vanaf vijf tot en met negen jaar ontstaat er wel een groot verschil tussen mannelijke en vrouwelijke leden. Vanaf twintig tot en met vierentwintig jaar is nog negentien procent van de vrouwen lid bij een sportbond, terwijl vierendertig procent van de mannen een lidmaatschap heeft.

20 tot 24 jaar

19%

vrouwen lid van sportbond

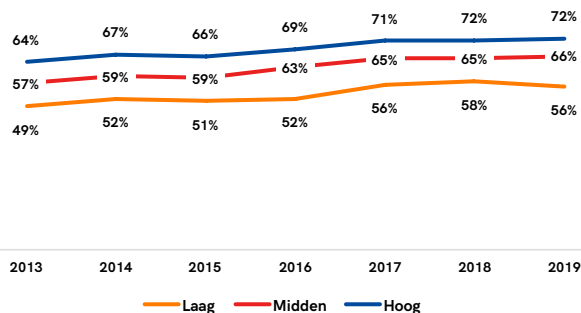
34%

mannen lid van sportbond

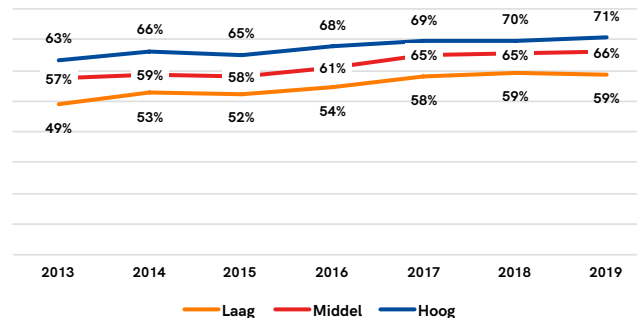
3.3 Sportdeelname hoger onder Nederlanders met een hoog opleidingsniveau

Trend sportpercentage per opleidingsniveau

3.4 Verschil in sportdeelname laag en hoog inkomen stabiliseert

Trend sportpercentage per inkomen

Bevindingen

Het aantal sporters met een hoog opleidingsniveau ligt hoger dan het aantal sporters met een midden- of laag opleidingsniveau. Sinds 2017 is het aantal sporters met een midden- en hoog opleidingsniveau stabiel gebleven. Het percentage sporters met een laag opleidingsniveau is echter, na een kleine stijging in 2018, met twee procent gedaald.

Bevindingen

Gemiddeld sporten Nederlanders met een laag inkomen minder dan Nederlanders met een midden- of hoog inkomen. Tussen 2013 en 2017 werd dit verschil duidelijk minder. Sinds 2017 zijn de cijfers nagenoeg stabiel.

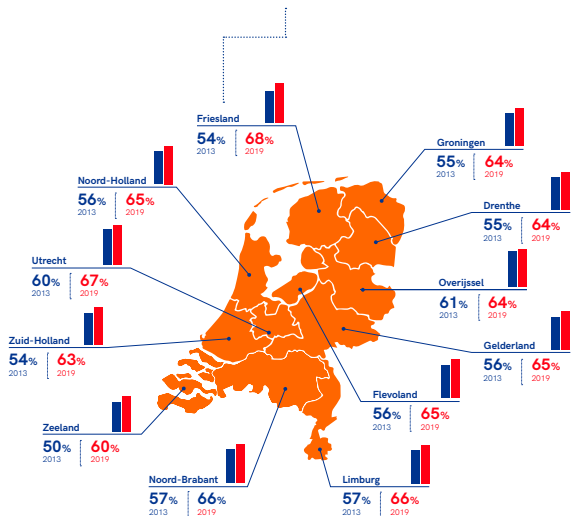

4. geografische ontwikkelingen

4.1 Ontwikkelingen per provincie

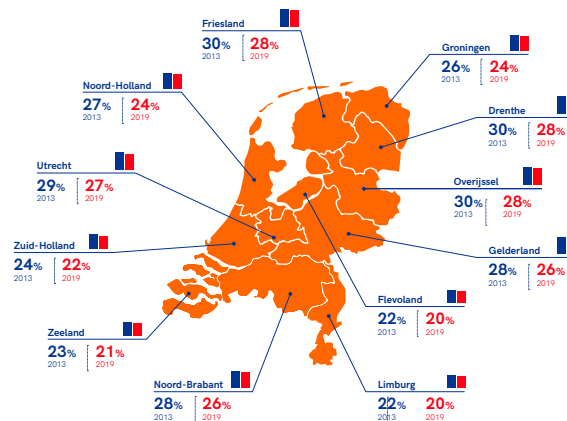
4.1.1 Hoogste percentage sporters in Friesland

Bevindingen

Friesland heeft met 68 procent het hoogste percentage sporters. Met 2.105.000 sporters heeft Zuid-Holland in aantal de meeste sporters. In de provincie Zeeland sporten mensen zowel absoluut (206.000) als relatief (zestig procent) het minst in Nederland.

4.1.2 Hoogste percentage leden in Overijssel

Bevindingen

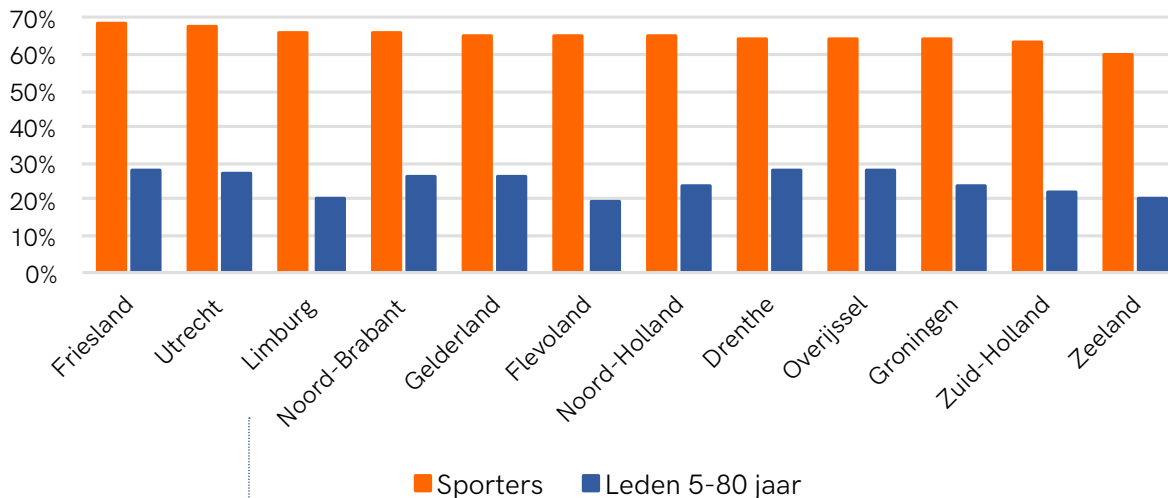
Zuid-Holland heeft met 813.000 de meeste inwoners die aangesloten zijn bij een sportbond. In Overijssel is 28 procent van de inwoners lid en daarmee heeft de provincie het hoogste percentage leden van Nederland. Het aantal leden in Zeeland is het laagst (79.000), maar het laagste ledenpercentage is te vinden in Flevoland (twintig procent).

Wist je dat:

Zuid-Holland op elke vierkante kilometer land 301 leden telt en daarmee ook de hoogste ledendichtheid heeft. In Zeeland is de ledendichtheid het laagst. Hier telt elke vierkante kilometer land 45 leden.

4.1.3 Grootste verschil tussen sporters en leden in Limburg

Vergelijking sporters- en ledenpercentage per provincie

Bevindingen

Het percentage sporters is in iedere provincie aanzienlijk hoger dan het aantal leden. Het grootste verschil tussen het percentage sporters en percentage leden is te vinden in de provincie Limburg. In Limburg sport zesenzestig procent en twintig procent is lid van een bond. Het verschil hiertussen is zesenvieftig procent.

Limburg

46%

verschil sporters en leden

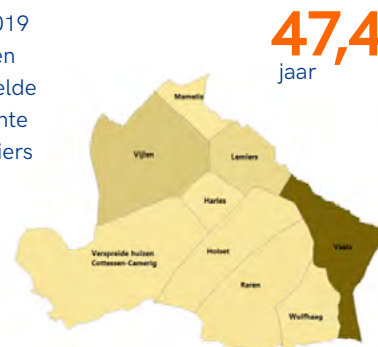
4.2 Lokale marktpotentie

Waar de andere paragrafen een weergave zijn van de feitelijk data van 2019, geeft deze paragraaf meer inzicht in de lokale marktpotentie. We nemen je doormiddel van een kleine 'data journey' mee in de mogelijkheden van de lokale sportmarkt.

We kijken om te beginnen naar de ledenpercentages van de verschillende gemeenten in Nederland. Dit jaar is de gemeente Bloemendaal met drieënveertig procent de gemeente met het hoogste percentage leden. De gemeente Vaals, is met dertien procent, de gemeente met het laagste ledenpercentage. We kiezen daarom Vaals als voorbeeld gemeente om onze 'journey' uit te voeren.

4.2.1 Gemeente Vaals

De gemeente Vaals telde in 2019 10.091 inwoners, 5202 mannen en 4889 vrouwen. De gemiddelde leeftijd is 47,4 jaar. De gemeente heeft twee wijken. Vijlen-Lemiers en Vaals. De wijk Vijlen-Lemiers bestaat uit acht verschillende buurten.

Gemeente	Wijk	Buurt	# Inwoners	# Mannelijke inwoners	# Vrouwelijke inwoners	Gemiddelde Leeftijd	% Leden
Vaals	Wijk 00 Vijlen-Lemiers	Harles	69	39	30	47	13%
Vaals	Wijk 00 Vijlen-Lemiers	Holset	124	63	61	47	18%
Vaals	Wijk 00 Vijlen-Lemiers	Lemiers	698	347	351	46	20%
Vaals	Wijk 00 Vijlen-Lemiers	Mamelis	53	34	19	50	11%
Vaals	Wijk 00 Vijlen-Lemiers	Raren	154	84	70	51	22%
Vaals	Wijk 00 Vijlen-Lemiers	Verspreide huizen Cottessen-Camerig	67	34	33	47	27%
Vaals	Wijk 00 Vijlen-Lemiers	Vijlen	1.307	654	653	46	21%
Vaals	Wijk 00 Vijlen-Lemiers	Wolfhaag	149	77	72	50	15%
Vaals	Wijk 01 Vaals	Vaals	7.470	3.870	3.600	48	13%
Totaal			10.091	5.202	4.889	47	

4.2.2 Vergelijkbare buurten

Op basis van de bovenstaande kenmerken van de inwoners van Vaals en de sociaal economische status van de regio, zijn de volgende buurten gevonden die vergelijkbaar zijn met de buurten in Vaals. Wanneer er meerdere buurten gevonden zijn bij een buurt uit Vaals, dan is de buurt genomen met het hoogste ledenpercentage. Dat resulteert in de volgende vergelijking.

Buurt (Vaals)	Gemeente	Wijk	Buurt	# Inwoners	# Man	# Vrouw	Gemiddelde Leeftijd	% Leden
Harles	Dinkelland	Wijk 10 Denekamp	Kloppendijk	69	38	31	48	41%
Holset	Midden-Groningen	Foxhol	Foxhol Industriegebied	126	70	56	44	21%
Lemiers	Beverwijk	Noordwestelijk tuinbouwgebied	Creutzberglaan	691	340	351	43	34%
Mamelis	Noardeast-Fryslân	Ee - Zuidoost	Dokkumer Nieuwe Zijlen	47	28	19	53	26%
Raren	Heerlen	Wijk 35 Woonboulevard-Ten Esschen	Ten Esschen	141	76	65	48	21%
Verspreide huizen Cottessen-Camerig	Zaanstad	Wijk 51 Wormerveer	Karnemelksepolder	48	25	23	44	63%
Vijlen	Zwijndrecht	Wijk 03 Noord	Schildersbuurt	1294	647	647	43	15%
Wolfhaag	Heerlen	Wijk 35 Woonboulevard-Ten Esschen	Ten Esschen	141	76	65	48	21%
Vaals	Utrecht	Wijk 08 Zuidwest	Kanaleneiland-Noord	7369	3785	3584	47	17%

4.2.3 Sportbonden in vergelijkbare buurten

Wanneer we kijken naar het aantal leden bij de verschillende sportbonden in deze vergelijkbare buurten, komen we tot de volgende tabel. De laatste twee kolommen in deze tabel geven het huidige aantal leden voor de sportbond in de buurt van Vaals

Buurt	Sportbond	# Leden	Buurt (Vaals)	# Leden buurt Vaals (huidig)
Kloppendijk	Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	8	Harles	0
	Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	8	Harles	3
	Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	5	Harles	0
Foxhol Industriegebied	Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	9	Holset	4
	Sportvisserij Nederland	6	Holset	1
	Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	5	Holset	1
Creutzberglaan	Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	42	Lemiers	15
	Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	30	Lemiers	49
	Sportvisserij Nederland	28	Lemiers	4
Dokkumer Nieuwe Zijen	Sportvisserij Nederland	10	Mamelis	0
	Judo Bond Nederland	1	Mamelis	0
	Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	1	Mamelis	0
Ten Esschen	Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	8	Raren	10
	Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	6	Raren	3
	Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	5	Raren	0
Karnemelksepolder	Sportvisserij Nederland	7	Verspreide huizen Cottessen-Camerig	0
	Nederlandse Golf Federatie	6	Verspreide huizen Cottessen-Camerig	1

	Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	4	Verspreide huizen Cottessen-Camerig	2
Schildersbuurt	Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	57	Vijlen	127
	Sportvisserij Nederland	49	Vijlen	5
	Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond	23	Vijlen	0
Ten Eschen	Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	8	Wolfhaag	5
	Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	6	Wolfhaag	6
	Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	5	Wolfhaag	0
Kanaleneiland-Noord	Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	443	Vaals	284
	Koninklijke Nederlandse Krachtsport en Fitnessfederatie	322	Vaals	4
	Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	75	Vaals	110

4.2.4 Lokale marktpotentie

Op basis van onderstaande bevindingen is er in Vaals, voor wat betreft het aantal leden van een bond, een groeipotentieel voor de meeste buurten. Voor een aantal buurten geldt dat ze ten opzichte van vergelijkbare buurten beter scoren en dat hier niet veel groei verwacht kan worden.

Kijkend naar de gemeente als geheel, is er een portentiele groei van zes procent.

6%

potentiele groei
in Vaals

4.2.5 Kanttekening

Onderstaande 'data journey' is gebaseerd op de data van de leden van de sportbonden die betrokken zijn bij deze rapportage. Het sportgedrag van de totale Nederlanders bevolking is niet meegenomen. Het lokale marktpotentieel zou dus hoger kunnen liggen. Verder is data van de overige sportbonden of sportorganisaties niet meegenomen. Ook is er niet gekeken naar de potentie van niet-sporters. Er is geen profilering van de leden van alle verschillende sportbonden of organisaties gebruikt. Deze profilering zou kunnen aantonen dat er ook potentie is voor andere sportbonden of sportorganisaties.

Gemeente	Wijk	Buurt	% Leden	Potentieel % Leden	Sportbonden met meeste potentie
Vaals	Wijk 00 Vijlen-Lemiers	Hartes	13%	41%	KNLTB, KNVB, KNMV
Vaals	Wijk 00 Vijlen-Lemiers	Holset	18%	21%	KNVB, Sportvisserij, KNGU
Vaals	Wijk 00 Vijlen-Lemiers	Lemiers	20%	34%	KNLTB, KNVB, Sportvisserij
Vaals	Wijk 00 Vijlen-Lemiers	Mamelis	11%	26%	Sportvisserij, JBN, KNHS
Vaals	Wijk 00 Vijlen-Lemiers	Raren	22%	21%	KNVB, KNLTB, KNHS
Vaals	Wijk 00 Vijlen-Lemiers	Verspreide huizen Cottessen-Camerig	27%	63%	Sportvisserij, NGF, KNGU
Vaals	Wijk 00 Vijlen-Lemiers	Vijlen	21%	15%	KNVB, Sportvisserij, KNKV
Vaals	Wijk 00 Vijlen-Lemiers	Wolfhaag	15%	21%	KNVB, KNLTB, KNHS
Vaals	Wijk 01 Vaals	Vaals	13%	17%	KNVB, KNKE, KNLTB
Totaal			13%	19%	

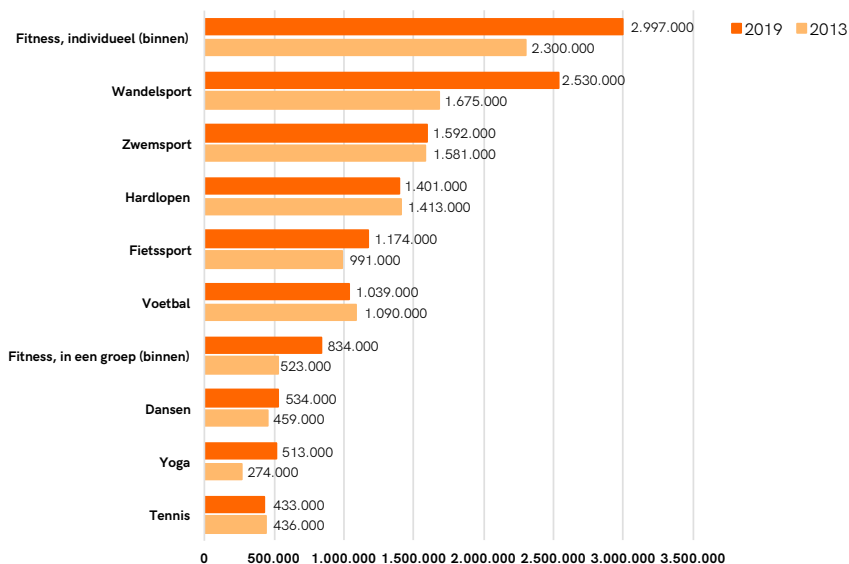

5. ontwikkelingen in de sport

5.1 Welke sporten worden het meest beoefend?

Top 10 meest beoefende sporten 2013 - 2019

↑ 13%
Yoga

Zuid-Holland
301
Leden per m2

Zeeland
45
Leden per m2

Bevindingen

We zien geen grote wijzigingen in de top tien ten opzichte van 2018. Fitness individueel (binnen) en wandelen zijn nog steeds de meest beoefende sporten. Yoga is een plek gestegen waardoor tennis op plaats tien staat. Yoga is tevens procentueel het hardst gestegen met 13,0 procent.

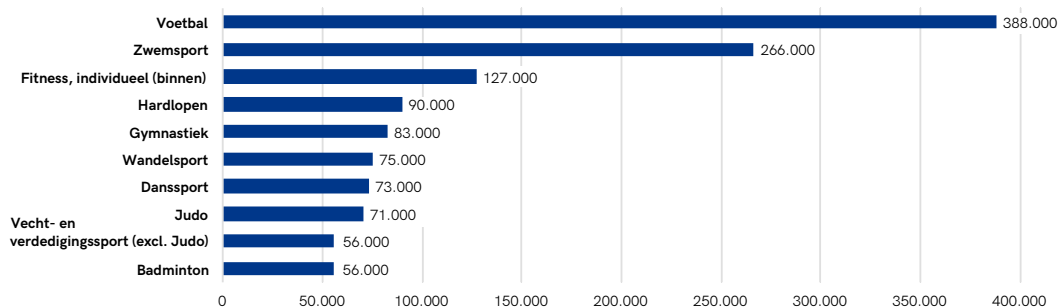
Wist je dat

Fitness, individueel (binnen) en Wandelsport niet alleen door de meeste mensen beoefend wordt, maar dat deze sporten ook vaakst door de sporters beoefend worden. Een individu beoefend in 2019 gemiddeld per maand 10,7 keer de Wandelsport en 8,3 keer Fitness, individueel (binnen).

5.1.1 Voetbal en zwemsport populair onder jeugd (5 t/m 18 jaar)

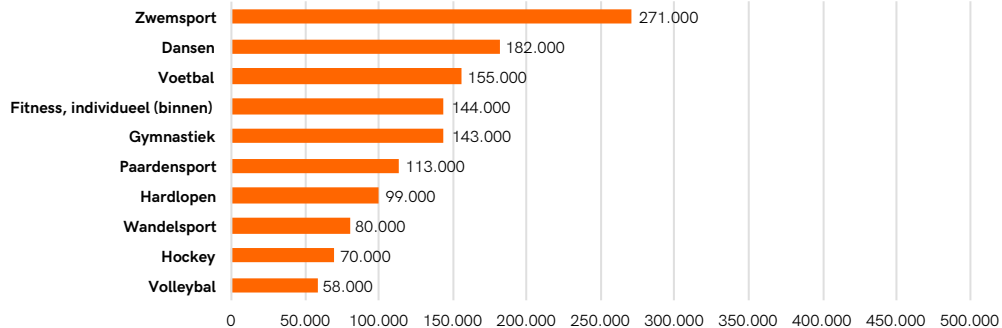
Top 10 meest beoefende sporten - jongens

Bevindingen

Jongens beoefenen voetbal, zwemsport en fitness individueel (binnen) het meest. Nieuwkomers in de top tien van 2019 zijn wandelsport, danssport en vechtsport. Basketbal, tennis en fietsport moeten daardoor plaatsmaken. Deze sporten stonden vorig jaar nog in de top tien bij jongens.

Top 10 meest beoefende sporten - meiden

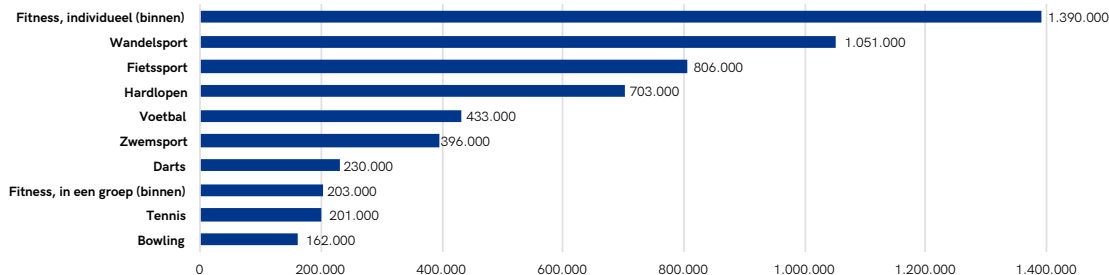
Bevindingen

Meisjes geven de voorkeur aan zwemsport en op de tweede plaats staat dansen. Voetbal is enorm in populariteit gestegen bij meisjes en staat op de derde plaats. In 2018 waren 95.000 meisjes lid van de voetbalbond. In 2019 is dat gestegen naar 155.000.

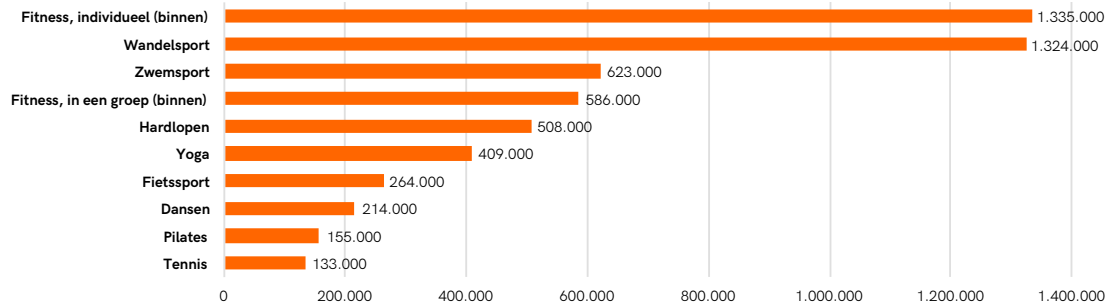

5.1.2 Fitness en wandelsport onverminderd populair onder volwassenen (19 t/m 80 jaar)

Top 10 meest beoefende sporten - mannen

Top 10 meest beoefende sporten - vrouwen

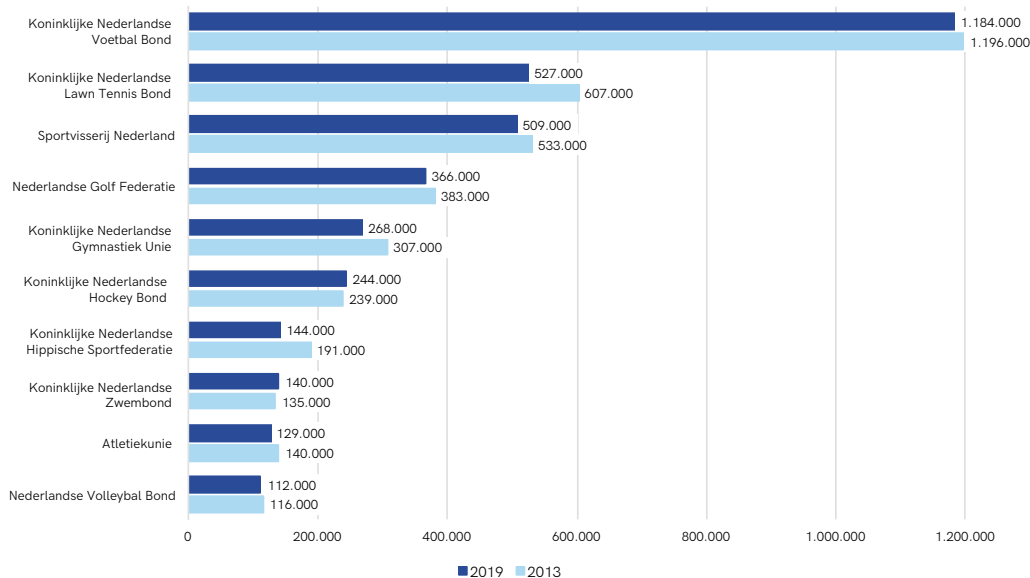
Bevingingen

In 2019 zijn de twee meest beoefende sporten gelijk onder mannen en vrouwen. Fitness individueel (binnen) is bij zowel mannen als vrouwen de meest beoefende sport, gevolgd door wandelsport. Bowling heeft zijn entree gemaakt bij de mannen en vervangt hiermee biljart in de top tien.

5.2 Top 10 grootste sportbonden onveranderd

Top 10 sportbonden 2013 - 2019

Sportvisserij

+4000
Leden (2018→2019)

KNVB

+1000
Leden (2013→2018)

Bevindingen

De top 10 van grootste sportbonden blijft onveranderd. De KNVB staat nog steeds met stip op nummer één. In lijn met de algemene trend ziet de bond wel een daling in het ledenaantal ten opzichte van 2013. In 2018 telde de bond 1000 minder leden ten opzichte van 2013, waar dat dit jaar 12.000 minder leden dan in 2013 zijn. Sportvisserij Nederland is als enige bond gegroeid met 4000 leden ten opzichte van 2018.

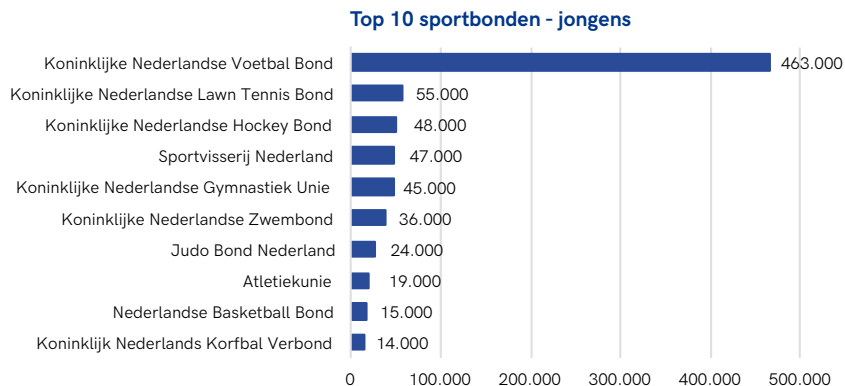

Wist je dat

De leden van de Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond gezamenlijk de respectabele gemiddelde leeftijd van 75 jaar hebben bereikt. De bond heeft daarmee het hoogste gemiddelde leeftijd van alle bonden. De Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie is met een gemiddelde leeftijd van 18 jaar de bond met de laagste gemiddelde leeftijd.

5.2.1 Top 10 leden sportbonden onder jongens en meisjes (0 t/m 18 jaar)

Bevindingen

Jongens in de leeftijdscategorie nul tot achttien jaar zijn veruit het vaakst lid van de KNVB. De overige negen bonden uit de top tien, komen gezamenlijk nog niet boven de lidmaatschapscijfers van de KNVB uit. 463.000 jongens zijn lid van de voetbalbond. Sportvisserij Nederland is met één plaats gestegen, vorig jaar nog hekkensluiter van de top vijf nu op plek vier.

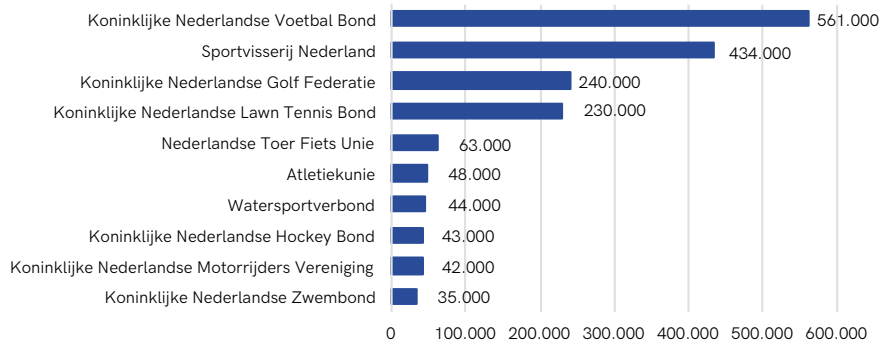
Bevindingen

Bij meisjes is gymnastiek het populairst, maar net als bij de jongens is ook voetbal geliefd. Toch heeft de KNVB ruim vijf keer zoveel 'jongensleden' als 'meidenleden'. Onderling in de top tien sportbonden zijn er wat wisselingen. Het Nederlands Handbal Verbond ziet de grootste groei in het aantal leden. Vergeleken met 2018 is het aantal lidmaatschappen met 6000 gegroeid.

5.2.2 Top 10 leden sportbonden volwassenen (18 t/m 95 jaar)

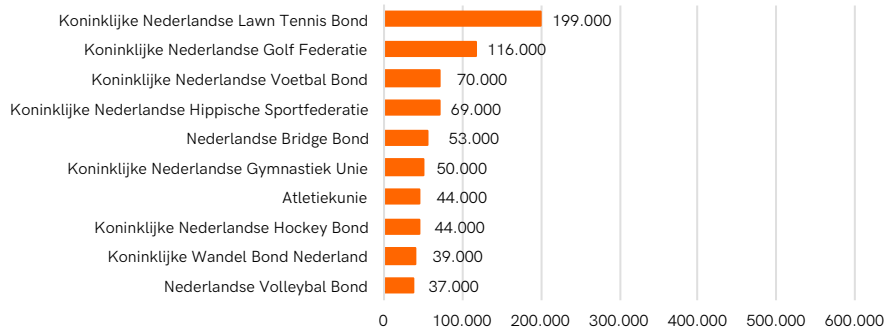
Top 10 sportbonden - mannen

Bevindingen

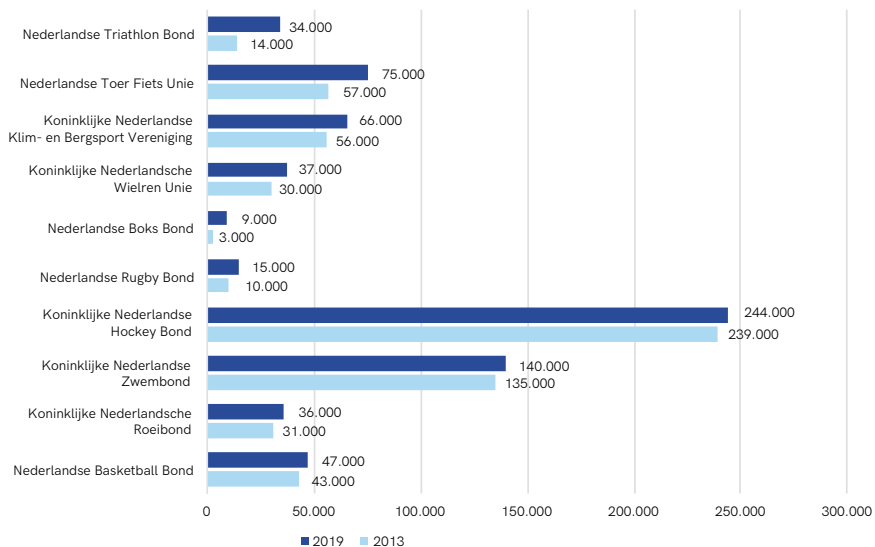
De KNVB heeft van alle sportbonden het hoogst aantal mannen als lid. Vrouwen kiezen voor tennis en zijn het vaakst lid van de KNLTB. Er zijn wat onderlinge wisselingen, maar geen nieuwkomers in de top tien bij de vrouwen. Bij de mannen komt zwemmen binnen op plaats tien. Hiermee valt de Nederlandse Bridge Bond uit de top tien.

Top 10 sportbonden - vrouwen

5.2.3 Leden Nederlandse Boksbond in 6 jaar tijd verdrievoudigd

Top 10 meest gegroeide sportbonden

Vergelijking 2013 en 2019:

Absoluut

1. Nederlandse Triathlon Bond (+19.603)
2. Nederlandse Toer Fiets Unie (+17.752)
3. Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsport Vereniging (+9.120)

Relatief

1. Nederlandse Boks Bond (+213%)
2. Nederlandse Triathlon Bond (+137%)
3. Nederlandse Rugby Bond (+48%)

Vergelijking 2018 en 2019:

Absoluut

1. Survivalrun Bond Nederland (+11.108)
2. Nederlandse Triathlon Bond (+6.416)
3. Sportvisserij Nederland (+4.364)

Relatief

1. Survivalrun Bond Nederland (+81%)
2. Nederlandse Boks bond (+26%)
3. Nederlandse Triathlon Bond (+23%)

Bevindingen

De Triathlon bond is het meest gegroeid in de afgelopen zes jaar en staat hiermee op de eerste plaats in de top tien. De overige bonden zijn gemiddeld genomen met 5000 leden gegroeid. De Nederlandse Boksbond is in de afgelopen zes jaar verdrievoudigd.

Wist je dat

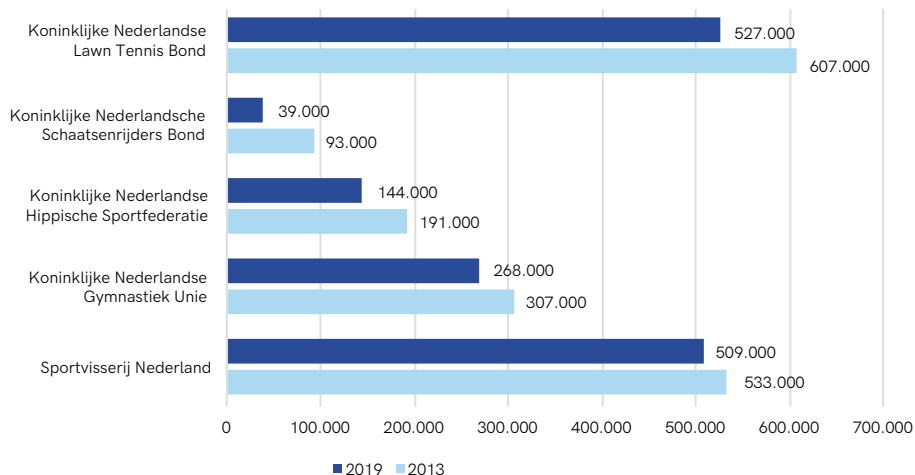
Survivalrun is met 81% zeer sterk gegroeid ten opzichte van 2018.

+81%

5.2.4 Dalende ledenaantallen bij sportbonden

Top 5 meest gekrompen sportbonden op basis van aantallen

Bevindingen

Sportvisserij Nederland is een vreemde eend in de bijt in deze top vijf. De bond is dit jaar ten opzichte van 2018 gegroeid in het aantal leden. In 2018 had de bond 505.000 leden, in 2019 zijn het aantal leden gestegen naar 509.000.

Sportvisserij

509.000

leden in 2019

Vergelijking 2013 en 2019:

Absoluut

1. Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond (-79.306)
2. Koninklijke Nederlandse Schaatsenrijders Bond (-54.266)
3. Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie (-47.176)

Relatief

1. Nederlandse Algemene Dans Bond (-68%)
2. Koninklijke Nederlandse Schaats Bond (-58%)
3. Squash Bond Nederland (-56%)

Vergelijking 2018 en 2019:

Absoluut

1. Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie (-15.337)
2. Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (-13.783)
3. Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond (-9.159)

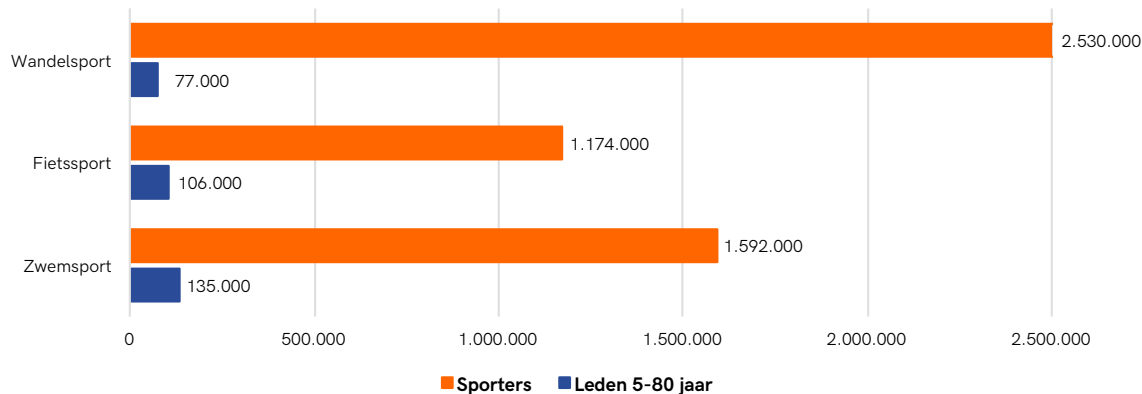
Relatief

1. Bob en Snee Bond Nederland (-34%)
2. Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond (-21%)
3. Nederlandse Waterski & Wakeboard Bond (-19%)

5.3 Meer sportbeoefenaars dan leden

Meer sporters dan leden

Bevindingen

Bij een groot aantal sporten is het aantal sporters flink hoger dan het aantal leden dat is aangesloten bij de bond. Vooral bij wandel-, fiets- en zwemsport is het verschil tussen het totaal aantal mensen dat de sport beoefent en het aantal leden groot. In 2019 waren er bijvoorbeeld bijna 33 keer meer wandelaars dan leden van de bond.

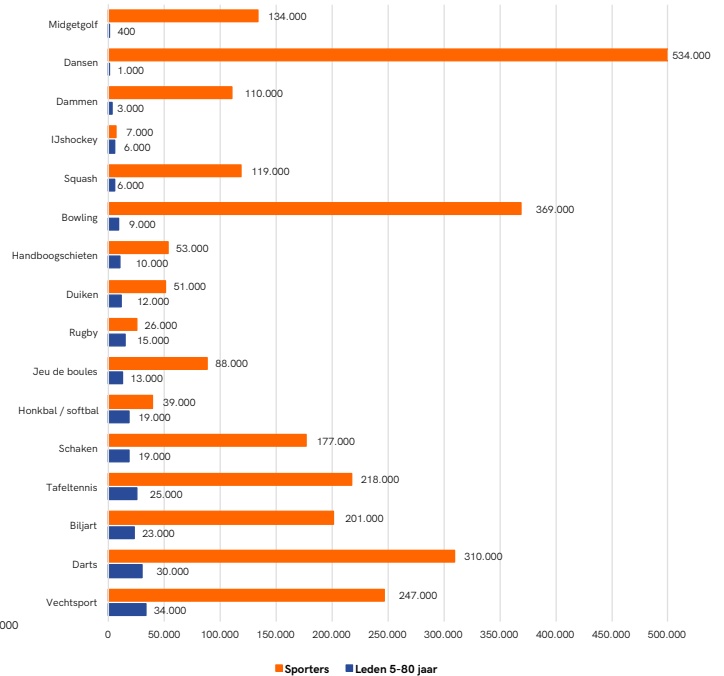
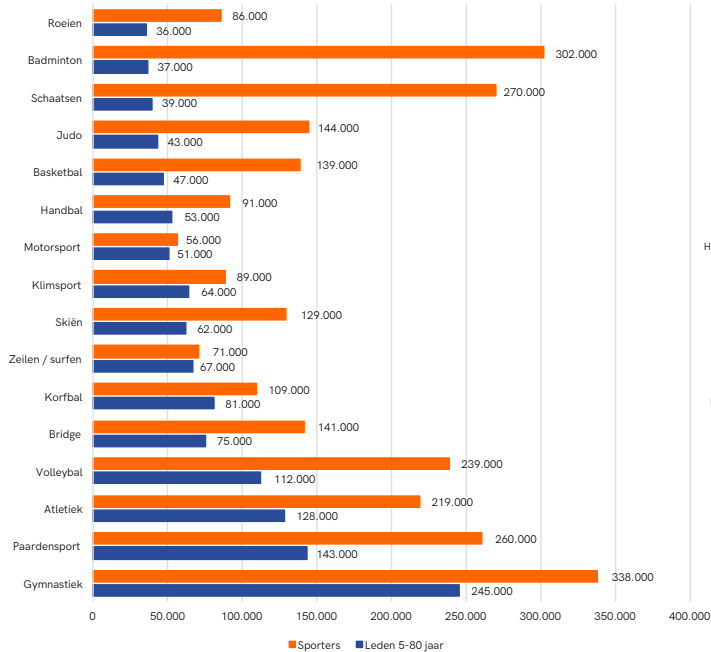
Wandelaars

33x

meer wandelaars
dan leden

Meer sporters dan leden

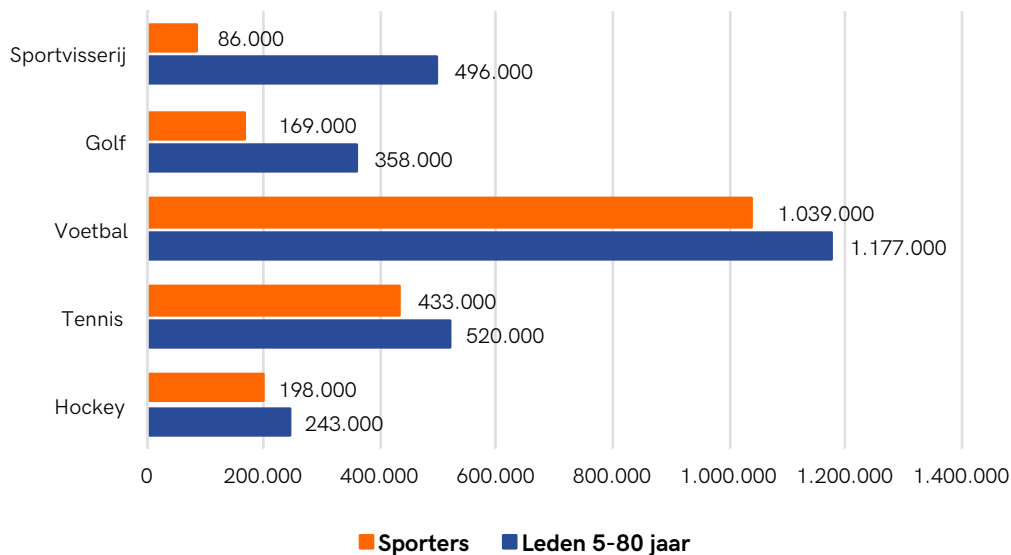

Bevindingen

Naast wandel-, fiets- en zwemsport zijn er nog 32 andere sporten die meer sporters dan leden kennen. Dansen, bowlen en judo zijn ook voorbeelden van sporten die vaak beoefend worden door sporters die niet bij een bond zijn aangesloten.

Meer leden dan sporters

Bevindingen

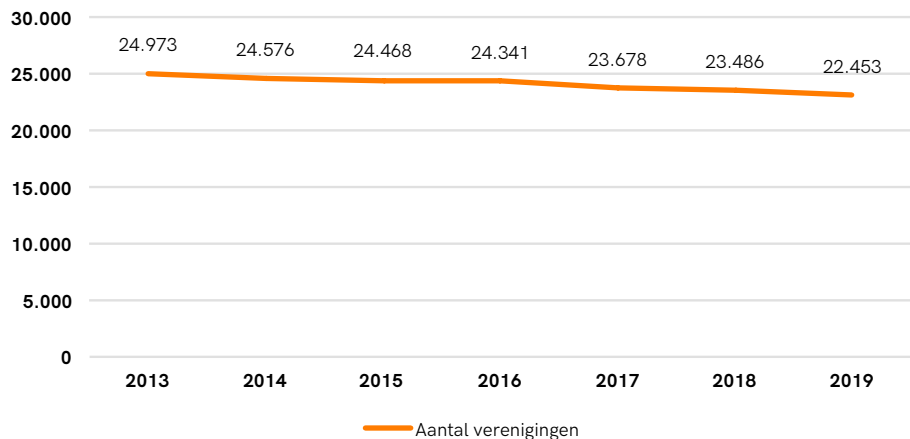
Het komt ook voor dat het aantal leden van een sportbond juist hoger ligt dan het aantal sporters dat de sport beoefent. Het grootste verschil tussen leden en sporters vinden we bij de sportvisserij. In 2019 had de bond ruim vijf keer zoveel leden als sporters die daadwerkelijk visten.

6. ontwikkelingen van bij bonden aangesloten verenigingen

6.1 Aantal sportverenigingen daalt

Bevindingen

Het totaal aantal sportverenigingen in Nederland is vanaf 2013 gedaald met ruim zeven procent. Van 24.973 actieve verenigingen in 2013 naar 22.453 in 2019. Veruit de meeste sportverenigingen zijn voetbalverenigingen, gevolgd door tennisclubs en paardensportverenigingen.

Het aantal leden per vereniging verschilt sterk per sportbond. Zo heeft een golfvereniging gemiddeld 1195 leden terwijl volleybalclubs op een gemiddelde van 114 leden komen.

Top 10 grootste sportbonden	Aantal leden	Aantal verenigingen	Gemiddeld aantal leden per vereniging
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	1.183.633	2.978	397
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	527.395	1.653	319
Sportvisserij Nederland	509.288	769	662
Koninklijke Nederlandse Golf Federatie	365.717	306	1.195
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	268.320	932	288
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	243.624	323	754
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	143.699	1.090	132
Koninklijke Nederlandse Zwembond	139.683	470	297
Atletiekunie	128.542	379	339
Nederlandse Volleybal Bond	112.183	981	114

Volleybalclubs

114
gemiddelde leden

Golfvereniging

1195
gemiddelde leden

bijlagen

Bijlage 1: Sporters, leden, lidmaatschappen en sportfrequentie per jaar

Peiljaar	# Sporters	% Sporters	Gemiddelde sportfrequentie	# Leden	% Leden	# Leden 5 - 80 jaar	% Leden 5 - 80 jaar	# Lidmaatschappen	% Lidmaatschappen
2013	8.558.000	56%	7,1	4.491.000	27%	4.399.000	29%	5.379.000	32%
2014	8.990.000	59%	7,9	4.448.000	26%	4.363.000	29%	5.379.000	32%
2015	8.930.000	58%	7,8	4.351.000	26%	4.264.000	28%	5.241.000	31%
2016	9.387.000	61%	8,1	4.376.000	26%	4.286.000	28%	5.223.000	31%
2017	9.964.000	64%	8,8	4.358.000	26%	4.265.000	27%	5.182.000	30%
2018	10.109.000	65%	9,1	4.314.000	25%	4.218.000	27%	5.146.000	30%
2019	10.179.000	65%	9,0	4.270.000	25%	4.172.000	27%	5.108.000	30%

Bijlage 2: Percentage sporters en leden per leeftijdscategorie

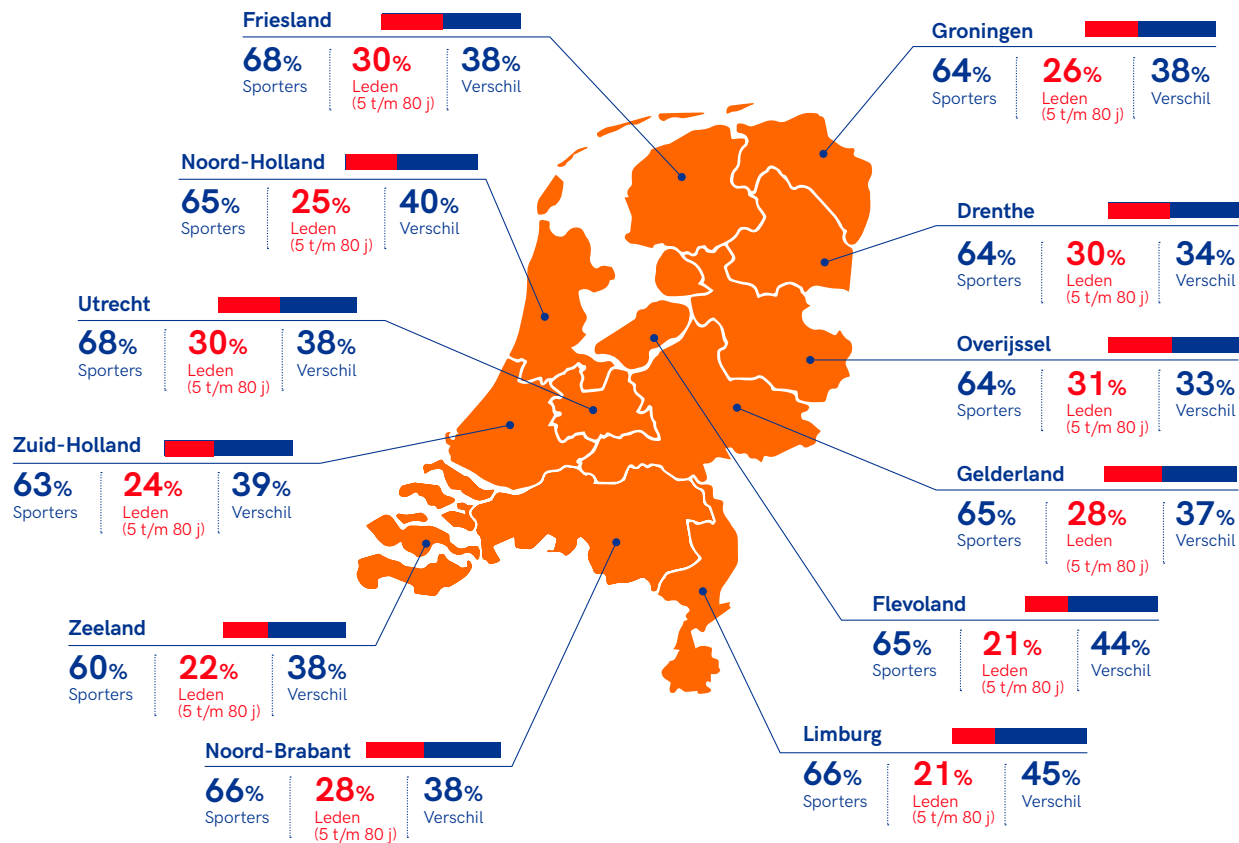
Leeftijdscategorie	% Sporters 2019	% Sporters 2013	% Leden 2019	% Leden 2013
0 t/m 4	-	-	3%	4%
5 t/m 9	79%	76%	40%	48%
10 t/m 14	78%	74%	63%	67%
15 t/m 19	73%	68%	44%	43%
20 t/m 24	72%	61%	26%	28%
25 t/m 29	68%	59%	23%	25%
30 t/m 34	65%	53%	22%	23%
35 t/m 39	62%	52%	21%	22%
40 t/m 44	61%	50%	22%	24%
45 t/m 49	60%	50%	22%	25%
50 t/m 54	60%	51%	22%	23%
55 t/m 59	60%	50%	21%	22%
60 t/m 64	58%	50%	19%	21%
65 t/m 69	61%	50%	20%	23%
70 t/m 74	59%	50%	20%	20%
75 t/m 79	55%	43%	17%	15%
80 t/m 84	-	-	12%	9%
85 t/m 89	-	-	7%	5%
90 t/m 94	-	-	3%	3%
95+	-	-	3%	3%

Bijlage 3: Aantal sporters en leden per leeftijdscategorie

Leeftijdscategorie	# Sporters 2019	# Sporters 2013	# Leden 2019	# Leden 2013
0 t/m 4	-	-	28.000	34.000
5 t/m 9	726.000	717.000	364.000	454.000
10 t/m 14	748.000	754.000	603.000	678.000
15 t/m 19	765.000	677.000	460.000	428.000
20 t/m 24	776.000	646.000	284.000	296.000
25 t/m 29	767.000	603.000	262.000	258.000
30 t/m 34	700.000	530.000	232.000	231.000
35 t/m 39	635.000	537.000	214.000	231.000
40 t/m 44	629.000	639.000	228.000	302.000
45 t/m 49	736.000	644.000	273.000	322.000
50 t/m 54	764.000	630.000	287.000	289.000
55 t/m 59	742.000	557.000	256.000	241.000
60 t/m 64	640.000	530.000	213.000	225.000
65 t/m 69	608.000	473.000	195.000	220.000
70 t/m 74	535.000	332.000	183.000	135.000
75 t/m 79	333.000	222.000	105.000	77.000
80 t/m 84	-	-	51.000	33.000
85 t/m 89	-	-	17.000	10.000
90 t/m 94	-	-	3.000	3.000
95+	-	-	600	600

Bijlage 4: Percentage sporters en leden (5 – 80 jaar) per provincie

Bijlage 5: Aantal verenigingen per sportbond

Sportbond	Verenigingen 2019	Verenigingen 2018	Verenigingen 2017	Verenigingen 2016	Verenigingen 2015	Verenigingen 2014	Verenigingen 2013
Aikido Nederland	103	101	190	210	205	200	155
Algemene Nederlandse Sjoelbond	57	22	65	76	70	72	75
American Football Bond Nederland	38	61	21	21	18	20	20
Atletiekunie	379	388	389	390	376	361	361
Badminton Nederland	483	496	502	504	520	528	528
Bob en Sleebond Nederland	0	0	0	0	0	0	2
Federatie Oosterse Gevechtkunsten	267	265	223	404	406	355	231
Judo Bond Nederland	646	659	665	687	698	744	735
Karate-Do Bond Nederland	196	196	189	193	183	183	181
KNAC Nationale Autosport Federatie	95	91	93	89	94	93	94
Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond	480	493	497	511	518	529	529
Koninklijke Nederlandsche Kegel Bond	294	344	349	335	343	358	361
Koninklijke Nederlandsche Kolfbond	29	29	28	28	28	28	30
Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club	1	0	101	89	83	81	69
Koninklijke Nederlandsche Roei Bond	122	122	122	121	119	118	119
Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond	643	649	652	660	683	710	727
Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie	372	233	221	214	210	210	211
Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond	67	71	72	73	75	72	71
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	161	162	162	165	167	168	168
Koninklijke Nederlandse Biljart Bond	1193	1.242	1264	1399	1359	1377	1.405
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	59	46	48	45	55	61	63
Koninklijke Nederlandse Dambond	0	172	167	181	185	200	209
Koninklijke Nederlandse Golf Federatie	306	314	312	281	278	279	310
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	932	952	965	1023	1027	1085	1.063
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	1090	1.122	1151	1175	1196	1209	1.234
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	323	322	322	320	322	317	320

Koninklijke Nederlandse Kaats Bond	110	111	114	114	115	116	123
Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsportvereniging	1	1	1	1	1	1	1
Koninklijke Nederlandse Krachtsport en Fitnessfederatie	75	77	74	63	57	52	45
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	1653	1.657	1662	1682	1703	1696	1.712
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	261	269	264	271	272	279	276
Koninklijke Nederlandse Schaak Bond	428	430	427	484	437	491	468
Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart	1	1	1	1	1	1	1
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	2978	3.019	3060	3143	3215	3149	3.164
Koninklijke Nederlandse Zwembond	470	464	464	505	429	440	445
Koninklijke Wandel Bond Nederland	1106	1.140	1067	1058	1107	1042	1134
Nederland Lacrosse	15	14	13	13	17	17	17
Nederlands Handbal Verbond	367	367	374	374	401	393	393
Nederlandse Algemene Danssport Bond	25	28	28	27	23	30	271
Nederlandse Basketball Bond	319	334	349	345	352	354	356
Nederlandse Beugel Bond	32	32	32	31	31	30	30
Nederlandse Boks bond	120	108	116	85	85	81	89
Nederlandse Bowling Federatie	100	106	112	110	110	120	118
Nederlandse Bridge Bond	1049	1.075	1008	1024	1061	1066	1.061
Nederlandse Curling Bond	4	4	4	4	4	4	4
Nederlandse Darts Bond	25	25	25	26	25	25	25
Nederlandse Drakenboot Federatie	12	12	10	9	9	0	-
Nederlandse Floorball en Unihockeybond	23	23	23	22	21	10	28
Nederlandse Frisbee Bond	35	34	34	32	31	27	24
Nederlandse Go Bond	25	15	15	12	16	17	31
Nederlandse Handboog Bond	223	225	225	220	224	230	234
Nederlandse IJshockey Bond	42	42	42	40	41	44	36
Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond	30	31	31	34	35	35	36
Nederlandse Jeu de Boules Bond	185	189	193	202	204	203	204
Nederlandse Klootschietbond	65	65	67	68	69	70	70
Nederlandse Kruisboog Bond	54	54	56	51	75	63	62

Nederlandse Minigolf Bond	27	27	27	28	28	30	30
Nederlandse Onderwatersport Bond	267	265	269	289	294	280	286
Nederlandse Roller sports en Bandy Bond	18	18	19	19	19	18	18
Nederlandse Rugby Bond	93	90	86	85	85	82	81
Nederlandse Ski Vereniging	59	56	59	59	60	60	60
Holland Surfing Association	0						
Nederlandse Tafeltennis Bond	529	539	537	544	559	568	581
Nederlandse Toer Fiets Unie	528	520	514	517	515	507	500
Nederlandse Triathlon Bond	139	133	132	131	129	125	107
Nederlandse Volleybal Bond	981	1.008	1020	1047	1064	1076	1.105
Nederlandse Waterski en Wakeboard Bond	22	29	29	30	31	32	33
Reddingsbrigade Nederland	158	161	163	166	166	173	169
Skateboard Federatie Nederland	0						
Sportvisserij Nederland	769	783	803	818	824	838	849
Squash Bond Nederland	65	80	82	91	80	88	88
Survivalrun Bond Nederland	111	94	81	73	0	0	0
Taekwondo Bond Nederland	146	147	147	146	153	153	155
Watersportverbond	372	375	386	385	388	404	446
TOTAAL aantal verenigingen	23.098	23.486	23.678	24.341	24.468	24.576	24.973

Bevindingen

• Koninklijke Wandel Bond Nederland is ontstaan uit een fusie van de KNBLO-Wandelsportorganisatie Nederland en Nederlandse Wandelsport Bond. De totale ledenaantallen van de jaren 2013 en 2014 zijn daarom samengevoegd in de bijlage;

• Nederlandse Drakenboot Federatie is sinds 2015 lid van NOC*NSF. Eerdere gegevens zijn onbekend;

- Survivalrun Bond Nederland is sinds 2016 lid van NOC*NSF. Eerdere gegevens zijn onbekend;
- Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club heeft in 2018 geen verenigingen aangeleverd;
- Skateboard Federatie Nederland is sinds 2019 toegevoegd. Eerdere gegevens zijn onbekend;
- Gegevens over de Holland Surfing Association zijn onbekend.

zo sport Nederland

Trends en ontwikkelingen in sportdeelname (2013-2019)

Colofon

Druk

Repro, NOC*NSF

NOC*NSF-publicatienummer

NOC*NSF 796

Uitgave

NOC*NSF

Afdeling Sportparticipatie

Postbus 302

6800 AH, Arnhem

tel. 026-4834400

www.nocnsf.nl

Deze publicatie kan worden gedownload via de website van NOC*NSF:

download

Rabobank

